

Juhani Taivalaho
Repolaisentie 1 as 32
90250 OULU
0504123 999

juhani.taivalaho@gmail.com

VARS. OSAKAS KUNNAN

Kokous 21.5.21 liite 7.
§8.

Utsjoen kirkonkylän yhteisen vesialueen osakaskunnan hoitokunta

**OSAKASKUNNAN SÄÄNTÖJEN 7 §:n JA 8 §:n MUKAINEN OSAKKAAN ALOITE
OSAKASKUNNAN VARSINAISEN KOKOUKSEN RATKAISTAVIKSI ASIOIKSI**

1. Esitän, että hoitokunta valmistelee vuoden 2021 varsinaisen kokouksen päätettäväksi järjestelmän, mikä mahdollistaisi kaikille osakastiloille osakkuuden suuruudesta ja vakinaisesta asuinpaikasta riippumattoman oikeuden lunastaa vähintään yksi kausilupa viehekalastukseen. Voimassa olevien sääntöjen 2 §:n 4. kohdan mukaan tämä on mahdollista. Aloite tarkoittaa käytännössä sitä, että palattaisiin ennen vuotta 2010 olleeseen käytäntöön.

Perustelut:

- Vuonna 2010 aloitettua etenkin pienosakkaisiin kohdistuneita rajoituksia perusteltiin osakaskunnan varsinaiselle kokoukselle mm. lohensuojelulla ja varovaisuusperiaatteella. Kokouksen asiakirjoista käy ilmi, että päätös koski **"kalastuspaineen alentamista määrääjäksi"**. Määräaikaaisuuteen ei ole myöhemmin palattu, vaan rajoitukset ovat "hiljaisesti" muuttuneet toistaiseksi voimassa olevaksi ilman, että niitä on erikseen perusteltu kalakantojen kulloisella tilalla.

Kuluneen yhdentoista (11) vuoden aikana Utsjoen ja sen sivuvesien kalakannat on todettu erityisen hyväksi.

- Toinen peruste rajoituksille oli kalastusoikeuksien luovutusten voimakas lisääntyminen. Vuodesta 2010 lähtien omaksuttu käytäntö ei ole sanottavasti muuttanut luovutusten määrää, kun sen sijaan ns. pienosakkaiden kalastusoikeudet on kuivattu lähes tyhjiin.

- Useimmat osakkaat ovat hankkineet osakastilansa ennen vuotta 2010, jolloin jokainen sai lunastaa vähintään yhden kausiluvan. Myyjinä ovat olleet pääasiassa paikkakuntalaiset kiinteistönomistajat. Osakastiloja ostaneet ovat menettäneet luottamuksensa ostohetkellä olleiden oikeuksiensa pysymiseen.

- Ehdotukseni mahdollistaa pyydysyksiköiden varaamisen ja kausilupien myynnin myös osakaskuntaan kuulumattomille kylässä asuville ja Utsjoelle kesäksi töihin tuleville ilman, että rikottaisiin osakaskunnan sääntöjen 1 §:ää ja yhteisaluelain 28 §:ää (Osakaskunnan kokouksen päätöksellä ei saa antaa

osakkaiden tai osakaskunnan kustannuksella kenellekään osakalle tai jollekin muulle ilmeisesti epäoikeutettua etua).

Mikäli hoitokunta päätyy omassa esityksessään aloitteeni mukaiseen esitykseen, luonnollisestikaan aloitettani ei tarvitse enää esittää osakaskunnan kokoukselle.

2. Utsjoen kirkonkylän yhteisen vesialueen hoitokunta on kokouksessaan 9/2020, 16.8.2020 7 §:ssä päättänyt osallistua asiantuntijan palkkaamiseen yhteistyössä saamelaiskäräjien, osakakuntien ja kalatalousalueen kanssa. Pykälässä mainitaan, että saamelaiskäräjät olisi palkannut Esko Aikion tähän tehtävään. Kokous- ja palkkakustannuksiin päätettiin osallistua 3000 € suuruisella summalla.

Onko hoitokunta varmistanut, että Esko Aikio toimii asiantuntijatehtävässä siten, että osakaskunnan ulkopaikkakuntalaisten osakkaiden asema Tenojoen kalastuksessa turvataan kunnioittaen yhteisalueelakia ja Suomen perustuslain omaisuudensuoja- ja yhdenvertaisuussäännöksiä?

Vaadin, että osakaskunnan kokoukselle esitetään ne kirjalliset asiakirjat, jotka osakaskunnan asiantuntija tuottaa (osakaskunnan säännöt, 17 §). Edellytän lisäksi, mikäli rahat on maksettu, että hoitokunta antaa osakaskunnan kokoukselle selvityksen rahojen käytöstä ja siitä, kuinka asiantuntijan käyttäminen on ollut osakkaiden etujen mukaista.

Perustelut:

Puheena olevan asiantuntijan palkkaamiseen osallistuminen on osakaskunnan käytössä olevien varojen tuhlausta, suorastaan niiden hoittoa käyttöä. On muistettava, että hoitokunta käyttää Tenojoen kalastuslupatuloja, jotka ovat tarkoitettu rajajokialueen vesistöalueen omistajille. (Tenojoen ns.voimaansaattamislain 11 §:ssä säädetään kalastuslupatulojen käytön perusteista, joiden mukaan kalastussäännön 4 §:ssä tarkoitetuista kalastusluvista kertyneet varat käytetään 1) lupien hyödyntämiseen perustuvasta käytöstä maksettaviin korvauksiin rajajokialueen vesialueen omistajille. ...). Näiden varojen käytössä tulee olla erityisen tarkka eikä niiden aiheuttomaan tuhailuun tule ryhtyä, varsinkin kun Tenojoen neuvotteluvaltuuskunnassa osakaskunnan kanta tulee edustajiensa kautta varmasti esille. Saamelaiskäräjät kustantakoon oman asiantuntijansa kustannukset, jos ovat sellaisen yleensä palkanneet.

Oulussa 28.2.2021

Juhani Taivalaho